

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové a ve věci

žalobce

V TOWER Prague, a.s., IČO: 274 15 171
se sídlem Milevská 2095/5, Krč, 140 00 Praha 4
zastoupen advokátem JUDr. Martinem Křížem
se sídlem Jáchymova 26/2, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému

Ministerstvo financí České republiky
se sídlem Letenská 15, 118 10 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 6. 2021, č. j. MF-15996/2021/3902-3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Finanční analytický úřad (dále také „FAÚ“) rozhodnutím ze dne 4. 3. 2021, č. j. FAU-19997/2021/032 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), výrokem I. uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku neplnění povinnosti při identifikaci a kontrole klienta podle § 44 odst. 1 písm. b) zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění platném do 31. 12. 2020 (dále jen „AML zákon“), kterého se žalobce dopustil tím, že jako osoba oprávněná k obchodování s nemovitostmi nebo ke zprostředkování obchodu s nimi, tedy jako povinná osoba podle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona, porušila opakovaně:
 - a) povinnost uloženou v § 9 odst. 1 písm. a) bod 1 AML zákona, neboť před uskutečněním obchodu mimo obchodní vztah nejpozději v době, kdy bylo zřejmé, že dosáhne hodnoty 15 000 EUR nebo vyšší, nepřezkoumávala zdroje peněžních prostředků ve smyslu § 9 odst. 2 písm. d) AML zákona, kterých se týkal obchod uskutečněný:
 - i. na základě Dodatku č. 1 ke Smlouvě o budoucí kupní smlouvě (cena předmětu budoucího převodu 36 099 000 Kč) ze dne 10. 1. 2018 se společností VT19C s.r.o., IČO 066 85 056 (dále jen společnost „VT19C“);
 - ii. na základě Dodatku č. 1 ke Smlouvě o budoucí kupní smlouvě (cena předmětu budoucího převodu 34 900 000 Kč) ze dne 10. 1. 2018 se společností VT16B s.r.o., IČO 066 75 832 (dále jen společnost „VT16B“);
 - iii. na základě Kupní smlouvy (úplatný převod bytové jednotky č. 2094/9 za cenu 16 843 372 Kč) ze dne 19. 7. 2019 se společností Z6B s.r.o., IČO 082 74 738 (dále jen společnost „Z6B“);
 - iv. na základě Smlouvy o rezervaci (cena předmětu rezervace 63 100 000 Kč) uzavřené dne 3. 12. 2019 se společností High up s.r.o., IČO 087 12 255 (dále jen společnost „High up“);
 - v. na základě Dodatku č. 1 ke Smlouvě o budoucí kupní smlouvě (cena předmětu budoucího převodu 18 122 000 Kč) ze dne 24. 1. 2018 se společností Fotbalový klub Tábořsko s.r.o., IČO 281 03 190 (dále jen společnost „FK Tábořsko“);
 - vi. na základě Dodatku č. 2 ke Smlouvě o budoucí kupní smlouvě (cena předmětu budoucího převodu 47 976 000 Kč) ze dne 22. 1. 2018 se společností MBMS, a.s., IČO 256 68 498 (dále jen společnost „MBMS“);
 - vii. na základě Dodatku č. 2 ke Smlouvě o budoucí kupní smlouvě (kupní cena předmětu budoucího převodu 16 777 000 Kč) ze dne 23. 2. 2018 se společností V S9B S.A., se sídlem Rincon 487, patro 9., Montevideo, Uruguayská východní republika (dále jen společnost „V S9B S.A.“);
 - viii. na základě Dodatku č. 3 ke Smlouvě o budoucí kupní smlouvě (kupní cena předmětu budoucího převodu 26 769 000 Kč) ze dne 23. 2. 2018 se společností V TOWER S.A., se sídlem Rincon 487, patro 9., Montevideo, Uruguayská východní republika (dále jen společnost „V TOWER S.A.“);
 - b) povinnost uloženou v § 9 odst. 1 písm. a) bod 1 AML zákona, neboť před uskutečněním obchodu mimo obchodní vztah nejpozději v době, kdy bylo zřejmé, že dosáhne hodnoty 15 000 EUR nebo vyšší, nezjišťovala skutečného majitele klienta a nepřijala opatření ke zjištění a ověření jeho totožnosti ve smyslu § 9 odst. 2 písm. b) AML zákona, a to při obchodu uskutečněném:
 - i. na základě Dodatku č. 1 ke Smlouvě o budoucí kupní smlouvě (cena předmětu budoucího převodu 34 900 000 Kč) ze dne 10. 1. 2018 se společností VT16B;
 - ii. na základě Kupní smlouvy (úplatný převod bytové jednotky č. 2094/9 za cenu 16 843 372 Kč) uzavřené dne 19. 7. 2019 se společností Z6B;

- iii. na základě Smlouvy o rezervaci (cena předmětu rezervace 63 100 000 Kč) uzavřené dne 3. 12. 2019 se společností High up;
- iv. na základě Dodatku č. 2 ke Smlouvě o budoucí kupní smlouvě (cena předmětu budoucího převodu 47 976 000 Kč) ze dne 22. 1. 2018 se společností MBMS;
- v. na základě Dodatku č. 2 ke Smlouvě o budoucí kupní smlouvě (kupní cena předmětu budoucího převodu 16 777 000 Kč) ze dne 23. 2. 2018 se společností V S9B S.A.;
- vi. na základě Dodatku č. 3 ke Smlouvě o budoucí kupní smlouvě (kupní cena předmětu budoucího převodu 26 769 000 Kč) ze dne 23. 2. 2018 se společností V TOWER S.A.

Výrokem II. Finanční analytický úřad uložil žalobci podle § 44 odst. 2 AML zákona pokutu ve výši 750 000,- Kč. Výrokem III. FAÚ uložil žalobci povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkumu a zrušení prvostupňového rozhodnutí, a rovněž v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž žalovaná dle § 90 odst. 5 správního řádu zamítla odvolání žalobce a v plném rozsahu potvrdila prvostupňové rozhodnutí Finančního analytického úřadu.

K odvolání žalobce žalovaný potvrdil prvostupňové správní rozhodnutí, když se ztotožnil jak se zjištěným skutkovým stavem věci, tak s jeho právním posouzením prvostupňovým správním orgánem.

II.

Obsah žaloby, vyjádření žalované, repliky účastníků, ústní jednání

2. Žalobce uvedl, že byl žalobou napadeným rozhodnutím, jakož i prvostupňovým rozhodnutím, podstatně zkrácen na svých právech, a to jak přímo, tak i v důsledku porušení svých práv v předcházejícím přestupkovém řízení, a uvedl následující žalobní body:
 - nepřezkoumatelnost obou předmětných rozhodnutí;
 - neúplné a zcela nedostatečné zjištění skutkového stavu v přestupkovém řízení;
 - podstatné porušení ustanovení o řízení vedoucí k nezákonnosti prvostupňového rozhodnutí, které navzdory tomu bylo potvrzeno žalobou napadeným rozhodnutím.
3. K nepřezkoumatelnosti obou rozhodnutí žalobce uvedl, že jediným podkladem prvostupňového rozhodnutí byla zjištění vyplývající z protokolu FAÚ o kontrole ze dne 21. 12. 2020, č. j. FAU-108627/2020/032 (dále jen „*Protokol*“). Žalobce se k protokolu a kontrole předcházející jejímu vydání, jakož i k samotnému přestupkovému řízení, podrobně vyjádřil dne 19. 1. 2021 ve svých Námitkách. Na výzvu úřadu ze dne 8. 2. 2021, č. j. FAU-11750/2021/032, se žalobce dne 16. 2. 2021 podrobně vyjádřil k podkladům pro vydání prvostupňového rozhodnutí (dále jen „*Druhé vyjádření*“). Žalobce byl přesvědčený, že plnil veškeré povinnosti vyplývající z AML zákona v plném rozsahu. Tuto činnost žalobce podrobně vysvětlil a doložil jak v rámci kontroly FAÚ, na jejímž základě byl vydán Protokol, tak i následně v Námitkách a Druhém vyjádření. K prokázání splnění svých tvrzení ohledně splnění povinnosti identifikace a kontroly klienta doložil žalobce AML-záznam z každé kontroly svých klientů, obsahující mimo jiné zjištěné údaje o zdroji peněžních prostředků pro každý jednotlivý obchod s jeho klienty, jakož i údaje o totožnosti skutečných majitelů klientů a podrobnosti o provedení identifikace a kontroly ve smyslu AML zákona. Žalobce uvedl, že již v Námitkách, jakož i následně ve Druhém vyjádření, podotýkal, že FAÚ do přestupkového řízení převzal celou řadu nepodložených či přímo fabulovaných tvrzení a závěrů uvedených v Protokolu, které jsou v přímém rozporu s tvrzeními a důkazy předloženými žalobcem v rámci kontroly předcházející vydání Protokolu. Kontrola předcházející vydání Protokolu přitom probíhala dálkovým způsobem z důvodu pandemických opatření, čemuž se žalobce přizpůsobil a řádně a včas poskytl v rámci kontroly veškeré dokumenty a informace, čímž vytvořil podmínky pro výkon kontroly.

Shodu s prvopisem provedla: Sylvie Kosková.

4. K nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí žalobce uvedl, že nestandardní postup provedení kontroly logicky vyžadoval větší pozornost a péči kontrolujícího, aby dostal své zákonné povinnosti zjistit všechny rozhodné okolnosti, jakož i zjistit a vyhodnotit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správnosti a odůvodněnosti závěrů kontroly uvedených v Protokolu rozhodně nenasvědčuje skutečnost, že Protokol ze dne 21. 12. 2020 byl žalobci doručen dne 1. 1. 2021, zatímco oznámení o zahájení přestupkového řízení bylo vyhotoveno již dne 4. 1. 2021 (tj. první pracovní den v kalendářním roce a první pracovní den po vánočních svátcích). Žalobce namítal ukvapený postup FAÚ při posouzení a vyhodnocení závěrů kontrolujícího, který se měl opírat o stovky dokumentů poskytnutých žalobcem. Jen vyjádření žalobce k žádosti FAÚ o poskytnutí dokladů a informací ze dne 26. 11. 2020 obsahovalo 115 příloh, což mimo jiné dle žalobce dokládá důkladné plnění povinnosti kontroly jeho klientů, jakož i rozpor se závěry žalovaného v předposledním odstavci na str. 12 žalobou napadeného rozhodnutí, označujícího žalobcův způsob kontroly klientů za „ležerní“. Žalobce dále uvedl, že průběh kontroly ukončené Protokolem a následné ukvapené zahájení přestupkového řízení mělo negativní vliv na úplnost, srozumitelnost, a hlavně skutkové podklady pro odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, nad čímž se však žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí nijak nepozastavoval (i přes námítky žalobce, které nebyly nijak vyřízeny), a to s výjimkou jediného zřetelného případu uvedeného v čl. VI. odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, kde žalovaný přiznal zcela viditelnou nedbalost, avšak ani z těchto, ani z jiných zjevných nesrovnalostí prvostupňového rozhodnutí žalovaný nevyvodil žádné důsledky. Žalovaný naopak zcela v rozporu s právem přičítá k tíži žalobce dokonce i domnělé skutky, o nichž ani nebylo vedeno přestupkové řízení. Nadto z odůvodnění vyplývá, že pokuta byla zcela nezákonně uložena též za skutky, u nichž již uběhla prekluzivní lhůta, když výši pokuty správní orgán odůvodňuje tím, že se údajně jedná o „*systematické neplnění povinnosti, kdy z vybraného vzorku 13 klientů bylo shledáno pochybení u každého z nich (5 skutků již bylo promlčeno)*“, a je tedy patrné, že do správní úvahy ohledně závažnosti údajného protiprávního jednání a výše trestu zahrnuje i promlčené skutky, a jedná tak v rozporu s principy právního státu.
5. Žalobce rovněž namítal, že tvrzení FAÚ uvedená v prvostupňovém rozhodnutí, kterými FAÚ odmítl argumentaci žalobce, aniž by jakkoliv odůvodnil své závěry, dobře dokreslují nejen (i) rezignaci FAÚ na povinnost zjistit a ústavně konformně posoudit všechny rozhodné okolnosti a skutkový stav věci bez důvodných pochybností v souladu s důkazy osvědčujícími splnění povinnosti žalobce, ale i (ii) úplnou absenci řádného věcného vypořádání námitek žalobce uvedených v Námítkách a Druhém vyjádření, což navíc zatížilo prvostupňové rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí žalobce namítal i ve svém odvolání, avšak žalovaný tuto zásadní námítku nijak nereflektoval v odůvodnění napadeného rozhodnutí, nýbrž pouze nekriticky podržel nepodložené závěry prvostupňového rozhodnutí a zcela rezignoval na přezkum prvostupňového rozhodnutí, čímž popřel základní funkci odvolacího řízení.
6. K nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí žalobce uvedl, že i samotné napadené rozhodnutí ve svém odůvodnění obsahuje zcela nelogické a podstatné věcné rozpory, ve mnoha případech nijak nereflektuje a nevyporádává se s argumenty uvedenými v odvolání. V čl. I odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvádí, že nemůže při svém rozhodování zohledňovat právní literaturu, sám žalovaný přitom v čl. III staví svou argumentaci na citaci z odborné literatury, žalovaný se tak nevypořádal s ustáleným, a vzhledem k absenci jakékoliv rozhodovací praxe k tématu developerů v kontextu AML zákona, i jediným doktrinárním názorem, na kterém se shodují všichni odborníci, a to včetně paní Mgr. M. H., ředitelky právního odboru FAÚ. Žalovaný předestřel, že předmětný názor Mgr. H. prezentovala nikoli jako soukromý, ale v rámci odborného semináře vedeného jménem FAÚ. Podle názoru žalobce, vzhledem ke znění § 54 odst. 1 AML zákona a definici povinné osoby podle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona ve znění před 1. 1. 2021, jakož i ke znění IV. AML-směrnice, která do této skupiny povinných osob zařazuje pouze zprostředkovatele obchodu s nemovitostmi, právní doktrína a výkladová praxe samotného

Úřadu se vždy (přínejmenším dle právního stavu před 1. 1. 2021, tedy v předmětném období) shodovaly na tom, že subjekty provádějící developerskou činnost nejsou povinnými osobami ve smyslu AML zákona, a tak ani nespádají pod působnost a věcnou příslušnost Úřadu. Žalobce u této námitky odkázal na komentářovou literaturu.

7. Žalobce dále uvedl, že v čl. I odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvádí, že: „*Správní praxe zakládající legitimní očekávání musí tedy být „ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů“*, v následujícím odstavci žalovaný přitom uvádí, že: „*Ministerstvo financí do současné doby nerydalo správní rozhodnutí zabývající se problematikou developerské činnosti optikou AML zákona.*“ Žalobce byl přesvědčen, že uvedené přímo potvrzuje jeho právní názor podložený komentářovou literaturou a názorem paní H., ředitelky právního odboru FAÚ, že žalobce jakožto právnická osoba vykonávající pouze developerskou činnost, přínejmenším před 1. 1. 2021 nespadal do okruhu povinných osob dle AML zákona, a tudíž na něj nedopadaly žádné povinnosti dle AML zákona ani věcná příslušnost FAÚ k vedení kontroly plnění povinnosti dle § 35 AML zákona, natož k provedení přestupkového řízení na základě § 52 odst. 1 AML zákona. Absence rozhodovací praxe svědčí dle žalobce o tom, že se subjekty zabývajícími se developerskou činností doposud nevedla žádná správní řízení v kontextu AML problematiky, a to v souladu se závěry odborné literatury a veřejně deklarovaným výkladem samotného FAÚ. Závěr žalovaného uvedený v bodě I. odůvodnění napadeného rozhodnutí je dle žalobce nejen vnitřně rozporným, ale i v příkrém rozporu se zásadou legitimního očekávání. Žalobce uvedl, že se s ním nezacházelo obdobně jako s jinými subjekty, které se zabývají totožnou podnikatelskou činností. Žalobce rovněž uvedl, že unáhlený postup FAÚ při zahájení přestupkového řízení, a to na základě nesprávného a neúplného zjištění skutkového stavu, byl v prvostupňovém rozhodnutí bez dalšího vysvětlení odůvodněn pouze „existencí rizika nebezpečí z prodlení“.
8. Žalobce namítal, že žalovaný v čl. II odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že postačí zaznamenat informace z dokumentů předložených v rámci kontroly, v následujícím odstavci žalovaný sám potvrzuje, že žalobce předmětné informace zaznamenal, ale i nadále podobně jako FAÚ v prvostupňovém rozhodnutí, pokračuje ve zcela nepodložených úvahách o postupech či dokumentaci, která nebyla vyžadována AML zákonem v rozhodném znění. Žalovaný i FAÚ tedy vytýkají žalobci povinnost, která není stanovena AML zákonem ani dalším jiným zákonem a za nesplnění této neexistující povinnosti přitom trestají žalobce. Žalobce uvedl, že o provedení kontroly každého klienta byl sepsán AML záznam a předestřel, že kontrola dle AML zákona v každém z případů proběhla, každý záznam obsahuje i relevantní výpisy z dokumentů předložených ze strany klientů žalobce, včetně závěru přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků a uvedení skutečného majitele i jeho totožnosti. Podle žalobce, tak proti jasným důkazům žalobce o provedení kontroly všech jeho klientů, FAÚ i žalovaný staví jen nepodložené úvahy o tom, co vše ještě žalobce měl či neměl provést, které nemají žádnou oporu v AML zákoně. Žalobce se vymezil vůči dalšímu odstavci čl. II napadeného rozhodnutí, ve kterém žalovaný uvádí, že vést a zaznamenávat údaje o svém skutečném majiteli je povinností každé právnické osoby, následně pak žalovaný rozporuje způsob potvrzení těchto údajů o skutečném majiteli samotnou právnickou osobou, tj. jejím statutárním orgánem. V dalších případech odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný bez jakéhokoliv dalšího komentáře či odůvodnění odkazuje na závěry FAÚ v prvostupňovém rozhodnutí, což činí žalobou napadené rozhodnutí zcela nepřezkoumatelným. Žalobce rovněž uvedl, že žalovaný zcela nepochopil odvolací důvody žalobce, když žalobce nerozporuje samotný postup, když Protokol byl jediným podkladem pro prvostupňové rozhodnutí, nýbrž poukázal na to, že v Protokolu byl nesprávně a neúplně zjištěn skutkový stav věci.
9. Žalobce byl přesvědčen, že správně a úplně zjistil skutečného majitele společnosti Z6B s.r.o., potažmo jejího jediného společníka společnosti Tubionn a.s., a to i v případě dvou různých obchodů se stejným klientem po změně jeho skutečného majitele s odstupem 1,5 roku. Žalobce uvedl, že žádný zákonný předpis neukládá českým akciovým společnostem ukládat do Sbírký listin

obchodního rejstříku žádné dokumenty svědčící o změně jejich akcionářů. Žalobce dále namítal, že žalovaný rezignoval na povinnost přezkoumat prvostupňové rozhodnutí, když jen nekriticky přebral nesprávný závěr FAÚ, a ani nerozporoval vysvětlení žalobce o zjištění materiálně správného skutečného majitele v tomto případě.

10. Dále žalobce k nepřezkoumatelnosti obou rozhodnutí uvedl, že jak v prvostupňovém rozhodnutí, tak v žalobou napadeném rozhodnutí je naprosto nesprávně vyložen § 22 odst. 1 AML zákona ve znění účinném do 31. 12. 2020, tj. „*Povinná osoba určí konkrétního zaměstnance k plnění oznamovací povinnosti podle § 18 a k zajišťování průběžného styku s Úřadem, pokud tyto činnosti nebude zajišťovat přímo statutární orgán*“. Žalobce předestřel, že povinná osoba musí určit a oznámit kontaktní osobu pouze v případě, že tyto činnosti nezajišťuje její statutární orgán, což je případ žalobce. Uvedené v § 22 odst. 1 AML zákona povinnosti tak vždy zajišťoval statutární orgán žalobce, a tudíž žalobce žádnou kontaktní osobu neurčoval, a tedy neoznamoval FAÚ. FAÚ i žalovaný tak dle žalobce v tomto i mnoha dalších případech vytýkají žalobci nesplnění povinnosti, která není obsažena v AML zákoně. Výše uvedené tak dle žalobce svědčí o nepřezkoumatelnosti obou rozhodnutí, žalobou napadené rozhodnutí ani není opatřeno datem jeho vyhotovení, a nesplňuje tak základní náležitosti správního rozhodnutí uvedené v § 69 odst. 1 správního řádu. Žalobce opakovaně namítal porušení zásady legitimního očekávání.
11. V rámci druhého žalobního bodu žalobce namítal, že byl zcela nedostatečně zjištěn skutkový stav věci. Žalobce zopakoval, že v průběhu kontroly předcházející vydání Protokolu na důkaz splnění svých povinností podle AML zákona v rozhodném znění předložil AML záznamy o provedení identifikace a kontroly, jakož i další doklady a informace v souladu se žádostmi FAÚ v roli kontrolujícího. Žalobce uvedl, že tak nejen splnil svou zákonnou povinnost, ale i prokázal její splnění FAÚ. FAÚ si přitom nevyžádal poskytnutí jakýchkoli dalších dokumentů či informací např. v rámci institutu vysvětlení podle § 137 správního řádu. FAÚ i žalovaný však žalobci vytýkají nedoložení dalších dokladů, k jejichž pořizování a/nebo archivaci žalobce není povinen. Obviněný není povinen vyvracet spekulativní obvinění správního úřadu stojící na nesprávných úsudcích a subjektivních hodnoceních nepodložených legislativou ani důkazním materiálem, natožpak je vyvracet listinami požadovanými nad rámec jeho zákonných povinností. Naopak, přikročil-li FAÚ k uložení sankce, je povinen dokázat, že žalobce nepostupoval v souladu se zákony, resp. nad rámec důvodných pochybností vyvrátit skutková tvrzení žalobce a předložené doklady, na což FAÚ i žalovaný ve svých rozhodnutích zcela rezignovali, když své závěry staví pouze na nepředložení dokumentů, které obviněný není povinen uchovávat. FAÚ i žalovaný opakovaně vyčítají žalobci, že si nepořídil originály či kopie dalších listin k uvedeným činnostem nebo že si je neuchovává, tyto povinnosti však nevyplývají z AML zákona ani z jiného právního předpisu a jsou vyžadovány v rozporu s ústavní zásadou legality. FAÚ tak v přestupkovém řízení vycházel ze skutkového stavu, který nemá oporu v soudním spise a přikročil ke správnímu trestání žalobce pouze na základě nepodložených dojmů o „nedostatečnosti“ či „neúplnosti“ procesu, jehož výsledek byl zaznamenán a doložen žalobcem v souladu s požadavky AML zákona. Žalobou napadené rozhodnutí přitom nijak nereflktuje skutečnost, že prvostupňové rozhodnutí je postaveno na základě pouhých fabulací a jeho závěry jsou dokonce v rozporu se samotnými podklady pro prvostupňové rozhodnutí, které žalobce předložil v průběhu kontroly.
12. V rámci třetího žalobního bodu žalobce namítal podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. Žalobce uvedl, že FAÚ a žalovaný v rozporu s § 50 odst. 3 správního řádu nezjistily všechny rozhodné okolnosti pro prvostupňové rozhodnutí a žalobou napadené rozhodnutí. Nedostatečné zjištění skutkových okolností věci spočívá mj. i v tom, že se FAÚ nevypořádal se základní otázkou, a to zda žalobce vzhledem k povaze jeho podnikatelské činnosti vůbec spadá pod definici povinné osoby dle AML zákona, a tudíž i celkově pod působnost AML zákona a pravomoc FAÚ vést přestupkové řízení. Dále žalobce opětovně namítal, že v rozporu s § 3 správního řádu nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalobce uvedl, že FAÚ podpořený žalovaným se přitom snaží v rozporu se zákonem přenést důkazní povinnost na

žalobce, což kromě zmiňovaného principu legality popírá i princip presumpce nevinu, když se FAÚ i žalovaný snaží navodit dojem, že obviněný musí prokazovat svou nevinu, kdežto v přestupkovém řízení tomu má být právě naopak. Žalobce byl přesvědčený a opakovaně uvedl, že důsledně vyžadoval a sám získával dodatečné informace a vysvětlení potřebná pro plnění povinnosti identifikace a kontroly svých klientů, přičemž výsledek tohoto procesu vždy zaznamenal do svých AML záznamů, které byly předloženy FAÚ. Žalobce předestřel, že ustanoveními AML zákona v rozhodném znění před 31. 12. 2020 nebyla stanovena povinnost pořizovat kopie nebo výpisy z předložených dokladů, trestání žalobce za porušení povinnosti, která není stanovena zákonem, porušuje zásadu „*nullum crimen sine lege scripta, stricta et certa*“ a v kontextu neschopnosti FAÚ doložit porušení jakékoli jiné povinnosti, kromě domyšlených samotným FAÚ, také zásadu „*in dubio pro reo (mitius)*“.

13. Žalobce navrhl, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí, a věc vrátil Finančnímu analytickému úřadu k dalšímu řízení.
14. Žalovaný ve vyjádření ze dne 12. 10. 2021 žalobu odmítl a odkázal na obsah žalobou napadeného rozhodnutí a rovněž na argumentaci prvostupňového rozhodnutí, neboť rozhodnutí prvostupňového orgánu a odvolacího orgánu tvoří při soudním přezkumu jeden celek a jejich argumentace se vzájemně doplňuje. K žalobnímu bodu II. žaloby žalovaný uvedl, že žalobce obvinil správní orgány z porušení celé řady zásad správního řádu, aniž by nastínil, jakým konkrétním způsobem byl na svých právech zkrácen. K žalobnímu bodu III. A žaloby žalovaný uvedl, že se žalobcovými námitkami podrobně zabýval v obsáhlém odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný nad rámec odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že promlčené skutky nebyly přičítány v neprospěch žalobce. Žalovaný pouze konstatoval, že v kontrolním vzorku (viz protokol o kontrole ze dne 21. 12. 2020, č.j. FAU-108627/2020/032), bylo shledáno pochybení u každého z nich, nicméně pět těchto skutků již bylo promlčeno, proto u nich nebylo přestupkové řízení zahájeno (viz oznámení o zahájení řízení ze dne 4. 1. 2021 č.j. FAU-171/2021/032). Blíže k odůvodnění výše pokuty odkázal žalovaný na bod IX. odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále žalovaný uvedl, že kontrola dodržování povinností stanovených AML zákonem a zákonem č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, ve znění pozdějších předpisů, byla zahájena doručením Oznámení o zahájení kontroly na místě dne 24. 9. 2020, Protokol o kontrole byl vyhotoven dne 21. 12. 2020. Z uvedeného je dle žalovaného zřejmé, že FAÚ kontrolu neprováděl nijak ukvapeně, nýbrž se jednalo o standartní délku i průběh kontroly. S ohledem na závažnost zjištěných nedostatků popsaných v protokolu o kontrole, na existenci rizika nebezpečí z prodlení přímo souvisejícího s kontrolními zjištěními a na skutečnost, že FAÚ považoval skutková zjištění uvedená v protokolu o kontrole za dostatečně prokázaná, nelze pokládat zahájení řízení o přestupku s žalobcem dne 5. 1. 2021 za ukvapeně. Žalovaný se ohradil proti tvrzení žalobce, že jen vyjádření žalobce k žádosti FAÚ obsahovalo 115 příloh, což samo o sobě dokládá důkladné plnění povinností žalobcem. Žalovaný k tomu konstatoval, že množství zaslaných příloh nevypovídá nic o tom, zda a jak kvalitně žalobce plnil povinnosti stanovené AML zákonem, dokumenty byly pracovníky FAÚ posuzovány podle relevantnosti informací v nich obsažených, a nikoli dle jejich počtu.
15. K bodu III. B. žaloby týkající se námitek směřujících vůči napadenému rozhodnutí uvedl žalovaný následující. Žalovaný se ohradil proti žalobcově námitce, že „*žalovaný zastírá svou neochotu vypořádat se s ustáleným, a vzhledem k absenci jakékoli rozhodovací praxe...i jediným doktrinárním výkladem*“, dle žalovaného nelze hovořit o ustáleném výkladu. Pokud jde o žalobcem zmiňovaný výklad doktrinární, ten v české právní kultuře nemá závaznou povahu. K žalobcově argumentaci *ad verecundiam*, dovolávání se uznávané autority Mgr. M. H., žalovaný poznamenává, že Ministerstvo financí není vázáno právním názorem zaměstnance podřízeného správního orgánu. V této souvislosti žalovaný podotknul, že účelem odůvodnění napadeného rozhodnutí bylo přezkoumatelným způsobem vysvětlit, co a proč je obviněnému kladeno za vinu, z jakých provedených důkazů správní orgán vycházel a proč obviněnému byl uložen konkrétní druh trestu

v konkrétní výši. Odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze pokládat za jakousi obdobu vědecké práce sloužící k obsáhlé názorové polemice. Uvedl, že i přes žalobcův nesouhlas s otázkou, zda je developer povinnou osobou dle AML zákona či nikoli, tuto důkladně vypořádal v I. bodě odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný se ohradil vůči názoru žalobce, že pokud byl žalobce prvním developerem, který byl pro porušení AML zákona potrestán, je to v rozporu se zásadou legitimního očekávání. Taková úvaha by dle žalovaného vedla k absurdnímu závěru, a správní orgány by nikdy nemohly nikoho potrestat, protože vždy by byl někdo první. Žalovaný připustil, že pozornost kontrolního orgánu se primárně (nikoli však výlučně) zaměřovala na provozovatele směnárny, hazardních her či bankovní instituce, tato skutečnost však neznamená, že ostatní povinné osoby dle AML zákona nemusí povinnosti uložené zákonem plnit a při jejich porušení nebudou sankcionovány.

16. K námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaný citoval z judikatury Nejvyššího správního soudu, rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodu tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006 - 63, č. 1112/2007 Sb. NSS), nevypořádá se se všemi odvolacími námitkami (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 -71), či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS). Žalovaný uvedl, že povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-13), případně, za podmínek tomu přiměřeného kontextu, i s akceptací odpovědi implicitní, což připouští i Ústavní soud (srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011-72). Žalovaný v této souvislosti odkázal i na nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 a na nálezy ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08. Postup Ministerstva financí tak dle žalobce odpovídá konstantní judikatuře, podle níž není povinností správního orgánu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhlé vyvrátit; úkolem odůvodnění je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní. Žalovaný uvedl, že jím vydané rozhodnutí, jak bylo popsáno výše, nesrozumitelné není, což ostatně dokládá i skutečnost, že s jeho závěry žalobce obsáhle polemizuje, což by v případě jejich nesrozumitelnosti nebylo možné. Pokud jde o žalobcem tvrzené chybějící náležitosti (datum) rozhodnutí, žalovaný uvedl, že rozhodnutí je podepsané zaručeným elektronickým podpisem, jehož nedílnou součástí je i datum.
17. K námitce žalobce, že žalovaný převzal ve svém rozhodnutí část argumentace orgánu prvního stupně, odkázal žalovaný opět na judikaturu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, č. j. 5 As 83/2016–32, kde je uvedeno, že „*nepřezkoumatelnost není založena ani tehdy, když městský soud pouze odkáže na část odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, s nímž se ztotožní. Nebylo by totiž praktické, aby bylo v rozsudku městského soudu řečeno stejnými slovy v podstatě totéž*“ (dále srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2015, č. j. 5 Azs 220/2015–35, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 119/2005–118). Žalovaný konstatoval, že převzetím části argumentace mohl částečně zatížit své rozhodnutí vadou, nikoliv však vadou způsobující nezákonnost, jak vyplývá z IX. bodu odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaný pečlivě přezkoumal rozhodnutí prvního stupně, dokonce nad rámec žalobcových námitek.
18. K bodu IV. A V. žaloby namítající neúplné a nedostatečné zjištění skutkového stavu, žalovaný uvedl, že již v průběhu samotné kontroly dospěli kontrolní pracovníci k závěrům uvedeným v protokolu téměř výhradně z materiálů poskytnutých žalobcem, přičemž ten byl v průběhu kontroly vyzván k poskytnutí všech materiálů, kterými ke vzorku klientů disponuje, žalobce tak mohl předložit i důkazy ve svůj prospěch. Žalovaný konstatoval, že ačkoli se v průběhu celého

přestupkového řízení žalobce ke všem skutečnostem obsáhle vyjadřoval, žádné důkazy na podporu svých tvrzení neoznačil a ani nenavrhl k provedení žádný důkaz na podporu svých tvrzení. V tomto kontextu žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015-47, kde je uvedeno, že „*jestliže již v samotném přestupkovém řízení správní orgány opatří takovou sadu důkazů, jež s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí (§ 3 správního řádu z roku 2004) vede k závěru, že obviněný se příslušného přestupku dopustil, a zároveň neexistují žádné rozumné důvody k pochybám o věrohodnosti a úplnosti skutkových zjištění pro posouzení viny obviněného z přestupku, nemůže pasivita obviněného z přestupku ve správním řízení zásadně vést k jeho úspěchu v navazujícím soudním řízení, ledaže by se mu podařilo účinně zpochybnit věrohodnost nebo dostatečnost správními orgány provedených důkazů.*“ Žalovaný konstatoval, že AML zákon ukládá povinným osobám, aby při výkonu své činnosti plnili řadu povinností (např. identifikaci klienta, přezkoumání zdrojů peněžních prostředků, zjištění skutečného majitele apod.). Takto zjištěné údaje pak povinné osoby musí archivovat po dobu 10 let, aby při případné kontrole doložily, že zákonem uložené povinnosti řádně plní. Pokud tomu tak není, je s nimi zahájeno přestupkové řízení a důkazy získané při kontrole jsou provedeny správním orgánem v přestupkovém řízení. Nejedná se tedy o přenesení důkazní povinnosti na obviněného, jak se žalobce snaží dovodit. Žalovaný uzavřel, že žalobce sice povinnosti dle AML zákona plnil (přestože o sobě tvrdí, že nebyl povinnou osobou dle AML zákona, což žalovaný považuje za další oxymoron v argumentaci žalobce), avšak plnil je velmi vágně a nedostatečně, neboť údaje v žalobcových záznamech byly buďto zjevně nepravdivé, nebo jejich pravdivost nebylo možné nikterak doložit (k tomu žalovaný odkázal na protokol o kontrole ze dne 21. 12. 2020, č. j. FAU-108627/2020/032 i rozhodnutí Finančního analytického úřadu ze dne 4. 3. 2021, č. j. FAU-19997/2021/032). Pokud by správní orgány akceptovaly argumentaci žalobce, ztratil by AML zákon jako nástroj určený k potírání praní špinavých peněz jakýkoliv smysl, kontrolní orgány by se musely spokojit s každým tvrzením povinných osob, bez ohledu na jejich pravdivost a relevanci.

19. Dále žalovaný konstatoval, že novela AML zákona účinná od 1. 7. 2017 přinesla řadu změn v oblasti práv a povinností fyzických i právnických osob, nově byl rozšířen okruh tzv. povinných osob, které mají nejen povinnost identifikace a kontroly klienta, ale také vyhodnocování rizik dané obchodní transakce. Žalovaný uvedl, které povinné osoby jsou zákonem vyjmenované, co v praxi znamená povinnost identifikovat klienta a které údaje se zjišťují u právnických osob. Žalovaný uvedl, že žalobce prodával bytové jednotky (nemovitosti), a proto bez ohledu na to, zda se označuje developerem či jakkoli jinak, stal se uzavřením kupní smlouvy na nemovitost povinnou osobou dle AML zákona. Žalovaný uvedl, že údaje z identifikace klienta se archivují po dobu 10 let po uskutečnění transakce. Další povinností, kterou AML zákon povinným osobám ukládá, je dle § 8 AML zákona kontrola klienta. Povinná osoba provádí kontrolu klienta v rozsahu potřebném pro posouzení možného rizika legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, a to v závislosti na typu klienta, obchodního vztahu, produktu nebo obchodu, klient je povinen poskytnout povinné osobě veškeré informace a související doklady, nezbytné k provedení kontroly. V souvislosti s uvedenou povinností zákon opravňuje povinné osoby k pořizování kopií či výpisů dokladů, které klient v rámci kontroly předloží. Žalovaný uzavřel, že informace zaznamenané žalobcem v AML záznamech jednotlivých klientů nelze považovat za provedení kontroly klienta ve smyslu § 9 odst. 2 písm. b) a d) AML zákona s ohledem na zákonem stanovené povinnosti, vzhledem k finanční hodnotě uskutečněných obchodů (v rádech desítek milionů Kč), ani s přihlédnutím k rizikovitosti některých klientů. Žalobce měl ve všech případech od klientů zjistit více informací s tím, že měl rovněž požadovat dokumenty, které by prokazovaly pravdivost jejich tvrzení. Pokud se žalobce odvolává na to, že ve smyslu § 9 odst. 8 AML zákona nemusí pořizovat kopie z předložených dokladů při kontrole klienta, musí potom informace z nich získané zpracovat k naplnění účelu AML zákona jiným způsobem (např. pořízením poznámek), a to tak, aby tyto informace uchoval ve smyslu § 16 odst. 1 písm. d) AML zákona. Žalovaný v této souvislosti odkázal na II. bod odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, a především na rozhodnutí Finančního analytického úřadu ze dne 4. 3. 2021 č. j. FAU-19997/2021/032, ve kterém je dostatečně obsáhle

a srozumitelně popsán způsob, jakým měl žalobce v rámci kontroly klienta při zjišťování vlastnické a řídicí struktury postupovat.

20. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
21. Žalobce v replice ze dne 3. 12. 2021 zdůraznil, že stěžejní otázkou pro vedení přestupkového řízení a vydání prvostupňového rozhodnutí, která byla nesprávně posouzena FAÚ a žalovaným, je skutečnost, že žalobce v předmětném období vykonával pouze developerskou činnost, tj. činnost spočívající v zajištění výstavby jediného projektu známého jako V TOWER, Prague, na pozemcích ve vlastnictví žalobce a prodeji bytů vzniklých realizací tohoto projektu. Žalobce připomněl, že § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona v rozhodném znění zahrnuje mezi povinné osoby „osoby oprávněné k obchodování s nemovitostmi nebo ke zprostředkování obchodu s nimi“. Žalobce předestřel, že činnost žalobce se vždy zásadně lišila od činnosti obchodníků s nemovitostmi a zprostředkovatelů realitních obchodů. V případě všech skutků vytýkaných žalobci se jedná právě o prodej bytů žalobcem, které vznikly výstavbou zajištěnou žalobcem na pozemcích v jeho vlastnictví, nikoli o prodej nemovitostí nakoupených za účelem jejich dalšího prodeje (žalobce byl originárním vlastníkem bytů). Dle žalobce ve světle znění § 54 odst. 1 AML zákona ve spojení s ustanovením § 2 AML zákona, i kdyby jakákoli osoba, včetně žalobce, disponovala živnostenským oprávněním zahrnujícím v rámci ohlašovací volné živnosti obor činnosti opravňující k realitní činnosti, tj. k obchodování s nemovitostmi, ale prokazatelně tuto činnost nevykonávala (v případě žalobce vždy šlo pouze o developerskou činnost a prodej bytových jednotek, jejichž vznik zajistil sám žalobce výstavbou), taková osoba nemůže být považována za povinnou osobu dle AML zákona. Dále žalobce k námitce porušení zásady legitimního očekávání a zákazu nerovného zacházení zopakoval, že i nečinnost orgánu veřejné správy zakládá legitimní očekávání. Dle žalobce nečinnost správních orgánů příslušných k aplikaci AML zákona vůči developerům trvala přes 10 let od účinnosti AML zákona, a v kombinaci se shodným výkladem potvrzeným v komentářové literatuře, tak i samotným FAÚ, představuje učebnicový příklad správní praxe zakládající legitimní očekávání. K plnění povinnosti dle AML zákona žalobce uvedl, že i přesto, že nebyl povinnou osobou ve smyslu AML zákona, v rámci vlastních procesů KYC (know your client) dodržoval standardy identifikace a kontroly svých klientů v rozsahu podle platné právní úpravy, činil tak z důvodu opatrnosti a obezřetnosti. AML záznamy zachycující výsledky procesu identifikace a kontroly klientů žalobce obsahují veškeré údaje, které žalovaný sám vyjmenovává jako nezbytné k řádnému provedení identifikace a kontroly klienta podle AML zákona v části IV. vyjádření k žalobě. Žalobce dále uvedl, že ustanovení § 44 odst. 1 písm. b) AML zákona v rozhodném znění přitom vůbec nepracuje s pojmem *dostatečnosti* či například *přiměřenosti*. Mluví o splnění či nesplnění povinnosti identifikace a kontroly klienta. Splnění těchto povinností bylo žalobcem doloženo AML záznamy a dalšími dokumenty vyžádanými FAÚ ještě v rámci kontroly. V rámci bodu k důkazní povinnosti v přestupkovém řízení žalobce uvedl, že žalovaný podobně jako FAÚ v rozporu s § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, přičítá k tíži žalobce to, že v přestupkovém řízení nepředložil či nenavrhl provedení dalších důkazů. Je přitom povinnosti správního orgánu, aby zjistil všechny rozhodné okolnosti a stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jakož i opatřil veškeré podklady pro vydání rozhodnutí, a to i ve prospěch osoby, které má být uložena povinnost. FAÚ si v roli kontrolujícího nevyžádal žádné další údaje, podklady či vysvětlení žalobce, nýbrž unáhleně přistoupil ke správnímu trestání. Pochybnosti o údajné *ne/dostatečnosti* však FAÚ měl dle § 50 odst. 3 správního řádu odstranit opatřením dalších podkladů, k čemuž stačilo pouze požádat žalobce o další podklady, informace či podrobnější popis procesů žalobce.
22. Žalovaný ve vyjádření ze dne 20. 1. 2022 k replice žalobce uvedl k povaze podnikatelské činnosti žalobce následující. Ustanovení § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona v rozhodném znění, zařazuje mezi povinné osoby i osoby oprávněné k obchodování s nemovitostmi nebo ke zprostředkování obchodu s nimi, AML zákon nikterak nerozvádí, zda se jedná o developery, realitní zprostředkovatele nebo jiné osoby. Nadto žalovaný zdůraznil, že žalobcem uvedené tvrzení neodpovídá skutečnosti. Správní orgán z obchodního rejstříku, vedeného Městským soudem

v Praze oddíl B, vložka 10448 zjistil, že žalobce byl držitelem živnostenského oprávnění k předmětu podnikání Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, a to mj. k oboru činnosti Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí (zahájeno 25. 11. 2009, ukončeno 2. 3. 2020) a od 3. 3. 2020 k oboru činnosti Nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí. Z registrů ekonomických subjektů Českého statistického úřadu v ARES bylo správním orgánem zjištěno, že dle klasifikace ekonomických činností – CZ-NACE vykonává žalobce tyto činnosti: 461 *Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení*; 6820 *Pronájem a správa vlastních nebo pronajatých nemovitostí*; 68310 *Zprostředkovatelská činnost realitních agentur*; 731 *Reklamní činnost*; 821 *Administrativní a kancelářské činnosti*. Žalovaný uvedl, že pokud by žalobce skutečně prováděl developerskou činnost, musel by provozovat činnosti zařazené v sekci F – Stavebnictví, které v oddílu 41.1 zahrnují developerskou činnost v oblasti bytových a nebytových projektů, a to formou zajištění finančních, technických a hmotných zdrojů. Z veřejně dostupných informací navíc vyplývá, že v projektu V TOWER, Prague byla developerem společnost PSJ INVEST a.s., a nikoli žalobce (žalovaný odkázal na webové stránky žalobce vtower.cz; stránky www.psjinvest.cz; wikipedie.cz; stavba.tzb-info.cz). Dále žalovaný uvedl, že žalobce věděl, že je povinnou osobou a za takovou sám sebe považoval, neboť např. v dokumentu Vyjádření k žádosti o poskytnutí dokladů a informací ze dne 5. 11. 2020 uvedl „*Společnost jakožto povinná osoba podle zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AML zákon“)* v rámci předmětu svého podnikání provádí prodej bytových a případně i souvisejících nebytových jednotek ve svém vlastnictví...“). Nadto žalobce plnil i ostatní povinnosti stanovené AML zákonem, když ve smyslu § 21 odst. 2 AML zákona vypracoval dne 6. 2. 2017 PRAVIDLA OHLEDNĚ ZAJIŠTĚNÍ PLNĚNÍ POVINNOSTÍ V OBLASTI OPATŘENÍ PROTI LEGALIZACI VÝNOSŮ Z TRESTNÉ ČINNOSTI A FINANCOVÁNÍ TERORISMU a ve smyslu § 23 AML zákona zajišťoval školení zaměstnanců (které realizoval dne 4. 8. 2017, 27. 7. 2018, 25. 6. 2019, 16. 7. 2020). K námitce nečinnosti státní správy jako správní praxe žalovaný uvedl, že aby omisivní jednání veřejné správy mělo právní následky, musí být neoddelitelně spojeno s povinností konat, jde o případy, kdy státní správa nekoná, přestože konat má. Případy, kdy státní správa neprovádí kontroly subjektů d) až f), protože v rozhodné době kontroluje subjekty a) až c) nelze označit za nečinnost orgánů veřejné moci, neboť ty jsou činné (provádí kontrolu). Žalovaný zdůraznil, že zásada legitimního očekávání je zde korigována zásadou legality, neboť správní praxe nesmí být v rozporu s účinnou právní úpravou, zde žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2009, č.j. 4 As 58/2008-97, ve kterém se uvádí, že: „*aplikovatelnost zásady ochrany legitimního očekávání je omezena také tím, že nesmí jít o nezákonné legitimní očekávání. Pokud by v jednom případě stěžovatel nebyl v rozporu se zákonem za své deliktní jednání sankcionován, pak takový postup žalovaného nezakládá legitimní očekávání stěžovatele, že v jiných případech nemůže být v souladu se zákonem postižen.*“ Žalovaný rovněž odkázal na rozsudky Soudního dvora, kdy v souladu s jeho judikaturou se zásady ochrany legitimního očekávání nemůže dovolávat osoba, která se dopustila zjevného porušení platné právní úpravy (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 12. 1985 Sideradria, 67/84, Recueil, s. 3983, bod 21 či ze dne 13. 3. 2008, Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening, spojené věci C-383/06 až C-385/06, Recueil, s. I-1561, bod 56). Žalovaný zdůraznil, že žalobce v žádném očekávání, natož legitimním, nebyl, sám sebe za povinnou osobu dle AML zákona považoval, což uvedl v bodě 2. svého vyjádření k žádosti o poskytnutí podkladů a informací ze dne 5. 11. 2020.

23. Dále se žalovaný vyjádřil v rámci bodu k plnění povinností dle AML zákona, kdy žalobce namítal, že splnil povinnosti uložené AML zákonem, FAÚ a žalovaný přitom žalobce trestají za jejich nesplnění a to na základě spekulací o ne/dostatečnosti jejich splnění či požadavků na splnění povinností nad rámec uložených AML zákonem. Žalovaný uvedl, že povinnosti podle AML zákona lze plnit řádně, tedy v souladu se zákonem, nebo nedostatečně, tedy v rozporu se zákonem. Na rozsah plnění povinností stanovených zákonem, se správní orgány při kontrole soustředí. Právě nedostatečné plnění povinností ze strany žalobce je mu FAÚ i žalovaným vytýkáno, žádný rozpor způsobující nepřezkoumatelnost v tom žalovaný nespátňuje. Žalovaný v této souvislosti odkázal na

odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, odůvodnění napadeného rozhodnutí i na vyjádření k žalobě. K důkazní povinnosti v přestupkovém řízení žalovaný uvedl, že nikterak nerozporuje svoji povinnost opatřit veškeré podklady pro vydání rozhodnutí, a to i ve prospěch osoby, které má být uložena povinnost, avšak nelze ji vykládat jako povinnost správního orgánu být nadán jasnozřivou schopností, s jejíž pomocí opatřuje a provádí neexistující důkazní prostředky. Žalobce dokonce ani v podané žalobě a jejím doplnění nenastínil, jaké konkrétní důkazy by dle jeho názoru měl správní orgán v jeho prospěch provést. Žalovaný v jim vedeném přestupkovém řízení provedl veškeré důkazy potřebné pro náležité zjištění skutkového stavu. Správními orgány opatřený souhrn podkladů je k prokázání viny žalobce dostatečný, ale také s rozumnou mírou jistoty vyvrací jiné varianty skutkového děje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016, č.j. 2 As 217/2015-47 nebo rozsudek ze dne 10. 2. 2016, č.j. 1 As 204/2015-33), žalovaný rovněž odkázal na své vyjádření k žalobě na str. 7. Závěrem žalovaný shrnul, že žalobce byl povinnou osobou dle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona, neboť vzhledem k předmětu svého podnikání byl osobou oprávněnou k obchodování s nemovitostmi nebo ke zprostředkování obchodu s nimi. Žalobce nebyl developerem v projektu nazvaném V TOWER, Prague, neboť developerskou činnost v tomto projektu prováděla společnost PSJ Invest a.s., žalobce neplnil řádně povinnosti stanovené AML zákonem, a toto jednání mu bylo prokázáno, dostatečně a přezkoumatelným způsobem odůvodněno v rozhodnutích prvního stupně i odvolacího orgánu.

24. Žalobce podáním ze dne 13. 10. 2023 reagoval na vyjádření žalovaného tak, že v rozhodném období, tj. od 10. 1. 2018 do 3. 12. 2019, vykonával toliko developerskou činnost spočívající v zajištění výstavby projektu nazvaném V TOWER, Prague a v následném prodeji bytů vzniklých při realizaci této výstavby. Žalobce proto dovodil, že provozoval developerskou činnost, tudíž nebyl osobou povinnou dle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona. Zopakoval, že žalovaný měl z úřední povinnosti zkoumat, zda žalobci vytýkaná činnost spadá pod AML zákona.
25. Na ústním jednání ve věci konaném dne 25. 10. 2023 jak právní zástupce žalobce, tak žalovaný setrvali na svých procesních stanoviscích. Právní zástupce žalobce s odkazem na žalobní námitky zdůraznil, že žalobce v době rozhodné byl jen a pouze developerem, když se zabýval toliko výstavbou projektu V Tower, tudíž FAU neměl věcnou pravomoc přezkoumávat, zdali plnil povinnosti dle § 9 AML zákona, když žalobce nebyl osobou povinnou dle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona. Dále právní zástupce žalobce upozornil na to, že u všech svých klientů žalobce řádně přezkoumával skutečné majitele i zdroje jejich peněžních prostředků.
26. Žalovaný poukázal na odůvodnění obou správních rozhodnutí a na vyjádření k žalobě, přičemž akcentoval, že i developera je nutno subsumovat pod pojem obchodníka s nemovitostmi, a proto se jedná i v případě žalobce o osobu povinnou dle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona.
27. Soud na ústním jednání k důkazu neprovedl žalobcem navržené listiny, které jsou součástí správního spisu, neboť soud při přezkumu zákonnosti rozhodnutí žalovaného vychází ze správního spisu a správním spisem se zásadně dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 9 Afs 8/2008 – 117, ze dne 29. 1. 2009, č. 2383/2011 Sb. NSS); přičemž žalobce nesporel věrohodnost těchto listin. Taktéž soud pro nadbytečnost k důkazu neprovedl žalobcem navržené listiny, a to výpisy z Katastru nemovitostí LV 6977 v k. ú. Nusle, obec Praha a z Katastru nemovitostí LV xxx v k. ú. xxx, obec Praha, Prohlášení žalobce o rozdělení práva k pozemku parc. č. xxx, k. ú. xxx, kterými měl žalobce v úmyslu prokázat, že v době rozhodné vykonával toliko developerskou činnost, z čehož dovozoval, že nebyl povinnou osobou dle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona. Žalobcovo tvrzení, že vykonával developerskou činnost, však nebylo mezi účastníky sporné a skutečnost, zdali žalobce byl osobou povinnou dle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona je věcí právního posouzení.
28. Naopak soud na ústním jednání k důkazu přečetl úplné výpisy z obchodního rejstříku společností MBMS, a. s., Tubionn a. s., spolu s rozvahou a její přílohou uloženou ve Sbírce listin ke dni 31. 12. 2017, úplný výpis z obchodního rejstříku společností V TOWER Prague, a. s., společností Z6B s. r. o., ve Sbírce listin obchodního rejstříku uloženou účetní závěrku společnosti Tolneas a. s., ke dni 31. 12. 2017, notářský zápis s přílohami ze dne 28. 12. 2017 živnostenského rejstříku, výpis

z veřejné části Živnostenského rejstříku společnosti V TOWER Prague, a. s., kde jsou vypsány veškerá její živnostenská oprávnění i s daty zahájení výkonu těchto činností. Soud vysvětlil, že veškeré shora uvedené listiny byly k důkazu provedeny proto, že byt' z nich správní orgány při rozhodovací činnosti vycházely, soud je ve správním spise nenalezl.

29. Účastníci řízení neuplatnili námitky k soudem provedenému dokazování a provedení dalších důkazů již nenavrhovali.

III. Posouzení žaloby

30. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
31. Žaloba není důvodná.
32. Soud nejprve s ohledem na formulaci žalobních bodů upozorňuje, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je postaveno na principu, že je to žalobce, kdo s ohledem na dispoziční zásadu přísně ovládající tento typ soudního řízení správnímu soudu předestírá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Obsah a kvalita žaloby v zásadě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu. Není přitom úlohou soudu, aby za žalobce žalobní argumentaci dotvářel. Soud předesílá, že v případech, kdy žalobce v žalobě vytkne napadenému správnímu rozhodnutí vady pouze v obecné rovině, aniž by poukázal na zcela konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje pochybení, je dostatečné, když se k takto obecným námitkám vyjádří soud rovněž jen v obecné rovině. V tomto ohledu soud poukazuje na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78: *„Smyslem uvedení žalobních bodů (§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) je jednoznačné ustanovení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby. Zákonný požadavek je proto naplněn i jen zcela obecným a stručným, nicméně srozumitelným a jednoznačným, vymezením skutkových a právních důvodů tvrzené nezákonnosti nebo procesních vad správního aktu tak, aby bylo zřejmé, v jaké části a z jakých hledisek se má soud věcí zabývat... míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod, byt' i vyhovující, obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.“* Není ani smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).
33. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
34. Podle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona platí, že povinnou osobou je *„osoba oprávněná k obchodování s nemovitostmi nebo ke zprostředkování obchodu s nimi“*;
35. Podle § 54 odst. 1 AML zákona v rozhodném znění platí, že: *„Povinnosti, které tento zákon ukládá povinným osobám, se vztahují pouze k činnostem, které jsou předmětem jejich podnikání nebo jimi poskytovaných služeb.“*;
36. Podle čl. 2 odst. 1 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu (dále také „IV. AML směrnice“) platí, že tato směrnice se vztahuje na tyto povinné osoby: *„realitní makléře“*;

Shodu s prvopisem provedla: Sylvie Kosková.

37. Podle čl. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady EU 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu platí, že: „Členské státy v souladu s přístupem založeným na posouzení rizik zajišťují, aby oblast působnosti této směrnice byla zcela nebo částečně rozšířena na profese a kategorie podniků jiné než povinné osoby uvedené v čl. 2 odst. 1, které provádějí činnosti, u nichž je zvláště pravděpodobné, že budou využity k praní peněz nebo financování terorismu.“;
38. Podle § 9 odst. 2 písm. b) AML zákona v rozhodném znění platí, že: „Kontrola klienta zahrnuje zjišťování vlastnické a řídicí struktury klienta a jeho skutečného majitele, pokud je klientem právnická osoba, svěřenský fond nebo jiné právní uspořádání bez právní osobnosti, a přijetí opatření ke zjištění a ověření totožnosti skutečného majitele“;
39. Podle § 9 odst. 2 písm. d) AML zákona v rozhodném znění platí, že: „Kontrola klienta zahrnuje přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků nebo jiného majetku, kterého se obchod nebo obchodní vztah týká“.
40. Podle § 16 odst. 1 AML zákona v rozhodném znění platí, že: „Povinná osoba uchovává po dobu 10 let od uskutečnění obchodu nebo od ukončení obchodního vztahu s klientem: písm. d) informace a kopie dokumentů získané v rámci kontroly klienta podle § 9“;
41. Podle § 22 odst. 1 AML zákona v rozhodném znění platí, že: „Povinná osoba určí konkrétního zaměstnance k plnění oznamovací povinnosti podle § 18 a k zajišťování průběžného styku s Úřadem, pokud tyto činnosti nebude zajišťovat přímo statutární orgán. O určení této osoby a o případných následných změnách informuje úvěrová nebo finanční instituce a povinná osoba uvedená v § 2 odst. 1 písm. c), d) a b) neprodleně Úřad s uvedením jména, příjmení, pracovního zařazení a údajů pro spojení včetně telefonického a elektronického.“;
42. Podle § 44 odst. 1 písm. b) AML zákona v rozhodném znění platí, že: „Povinná osoba se dopustí přestupku tím, že opakovaně nesplní povinnost kontroly klienta podle § 9“.

K žalobní námitce nepřezkoumatelnosti obou rozhodnutí

43. Předně se soud musel zabývat žalobním bodem, v němž žalobce namítal nepřezkoumatelnost obou správních rozhodnutí. V žalobním bodu III. A žalobce k nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí namítal nestandardní postup provedení kontroly (kontrola probíhala dálkovým způsobem z důvodu pandemických opatření), kdy Protokol o kontrole ze dne 21. 12. 2020 byl žalobci doručen dne 1. 1. 2021, zatímco oznámení o zahájení přestupkového řízení bylo vyhotoveno již dne 4. 1. 2021, z čehož žalobce dovodil ukvapený postup FAÚ při posouzení a vyhodnocení závěrů kontrolujícího, který se přitom měl opírat o stovky dokumentů poskytnutých žalobcem. Žalobce byl přesvědčen, že když jeho vyjádření k žádosti FAÚ o poskytnutí dokladů a informací obsahovalo 115 příloh, pak je zřejmé, že musel důkladně plnit povinnosti kontroly klientů; tudíž závěr žalovaného, že jeho způsob kontroly klientů byl „ležerní“ je nesprávný. Předně soud upozorňuje, že pokládá námitku žalobce spočívající v ukvapenosti postupu FAÚ uplatněnou v poměrně obecné rovině. Ukvapeností se obvykle rozumí zbrkllost či unáhlenost, proto bude soud ve světle předestřené obsahového významu tuto námitku žalobce posuzovat. Soud konstatuje, že postup provedení kontroly byl ze strany FAÚ zahájen Oznámením o zahájení kontroly na místě ze dne 23. 9. 2020, č. j. FAU-85309/2020/032; podáním ze dne 14. 10. 2020, č. j. FAU-92215/2020/032, FAU oznámila žalobci změnu způsobu provedení kontroly; žádostmi ze dne 26. 10. 2020, č. j. FAU-93041/2020/032, a ze dne 19. 11. 2020, č. j. FAU-100180/2020/032, FAÚ vyzvala žalobce k poskytnutí dokladů; posledně uvedeným podáním byl žalobce požádán, aby ke vzorku obchodů vybranému ze seznamu smluv předložil veškeré identifikační a ostatní údaje klientů získané a zaznamenané dle AML zákona; dne 26. 11. 2020 byly FAÚ doručeny požadované doklady a informace; následně FAÚ vyhotovil Protokol o kontrole ze dne 21. 12. 2020 a dne 4. 1. 2021 bylo se žalobcem zahájeno řízení o přestupku oznámením pod č. j. FAU-171/2021/032. Z uvedeného vyplývá že FAÚ kontrolu prováděl a Protokol vyhotovil v zákonem stanovené 30 denní lhůtě dle § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole. Pokud žalobce namítal, že kontrolu svých klientů činil pečlivě, což prokazoval tím, že správním orgánům doložil velký počet (115) příloh, soud k tomuto shodně se žalovaným uvádí, že množství doložených důkazů samo o sobě

neznamená, že by byly nadány potřebnou vypovídací hodnotou; jinými slovy není podstatné, kolik důkazů žalobce správním orgánům předložil, nýbrž to, zdali tyto jsou schopné osvědčit žalobcovo tvrzení, že splnil povinnosti uložené mu AML zákonem, což se však v dané věci nestalo.

44. Žalobce namítal, že v žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný přičítá k tíži žalobce dokonce i domnělé skutky, o nichž ani nebylo vedeno přestupkové řízení, nadto že z odůvodnění vyplývá, že pokuta mu byla uložena též za skutky, u nichž již uběhla promlčecí lhůta. Soud k této námitce předně opět konstatuje, že i tato námitka byla žalobcem uplatněna v poměrně obecné rovině. Soud tedy přezkoumal správní spis, rovněž tak i prvostupňové a žalobou napadené rozhodnutí a dospěl k názoru, že námitka je nedůvodná. Z Oznámení o zahájení řízení ze dne 4. 1. 2021, č. j. FAU-171/2021/032, i z obou správních rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že správní řízení bylo se žalobcem zahájeno pro zcela stejná skutková jednání, pro která byl pak následně uznán vinným prvostupňovým správním rozhodnutím potažmo i druhostupňovým. Žádné žalobcem tvrzené „*domnělé skutky*“, pro které s ním nemělo být zahájeno řízení, tak nebyly žalobci přičítány k tíži. Je pravdou, že žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí o (dalších) promlčených skutcích žalobce zmínil, ale učinil tak jen nad rámec meritorního posouzení věci, když odkazem na další (již promlčená jednání žalobce) doplnil své úvahy o rozsahu nedodržování povinností žalobcem. Tímto konstatováním měl žalovaný v úmyslu toliko demonstrovat skutečnost, že se v případě žalobce jednalo o systematické neplnění povinností, kdy z vybraného vzorku 13 klientů bylo sledováno pochybení u každého z nich (5 skutků již bylo promlčeno), a proto o těchto 5 skutcích nebylo přestupkové řízení zahájeno. V textu žalobou napadeného rozhodnutí tak žalovaný jednoznačně a srozumitelně vysvětlil, že promlčené skutky nebyly předmětem daného řízení; přezkoumávané řízení tak bylo vedeno pouze pro ty vytýkané skutky (konkrétně vypočtené ve výroku prvostupňového rozhodnutí), jež nebyly promlčené, což žalobce ani nesporeoval, když poukazoval toliko na zmínku o nich v odůvodnění rozhodnutí.
45. Soud se neztotožnil ani s výtkou žalobce, že správní orgány nesprávně vyložily ustanovení § 22 odst. 1 AML zákona, neboť FAÚ přihlédl k nesplnění povinnosti dle § 22 odst. 1 AML zákona jako k přitěžující okolnosti. Soud konstatuje, že z jazykového znění daného ustanovení povinnost určit kontaktní osobu pro povinnou osobu vyplývá. Touto osobou přitom může být jak konkrétní zaměstnanec povinné osoby, tak i její statutární orgán, kdy záleží na uvážení povinné osoby, koho jako kontaktní osobu zvolí. V dané věci však žalobce nesplnil ani svou povinnost plynoucí z § 22 odst. 1 AML zákona, když neurčil jako kontaktní osobu ani zaměstnance a ani statutární orgán, kterou by pověřil výkonem informační povinnosti ve vztahu k FAÚ, proto FAÚ k této skutečnosti přihlédl jako k přitěžující okolnosti, neboť předmětné jednání dokresluje negativní přístup žalobce k plnění povinností dle AML zákona.
46. Žalobce dále namítal, že tvrzení FAÚ uvedená v prvostupňovém rozhodnutí, jimiž FAÚ odmítl argumentaci žalobce, aniž by jakkoliv odůvodnil své závěry, dobře dokreslují nejen (i) rezignaci FAÚ na povinnost zjistit a ústavně konformně posoudit všechny rozhodné okolnosti a skutkový stav věci bez důvodných pochybností v souladu s důkazy osvědčujícími splnění povinnosti žalobce, ale i (ii) úplnou absenci řádného věcného vypořádání námitek žalobce uvedených v Námitkách a v Druhém vyjádření, což navíc zatížilo prvostupňové rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. K tomu soud musí opakovat, že se opět jedná o námitku uplatněnou v ryze obecné rovině. Soud jí proto rovněž v obecné rovině vypořádává konstatací, že prvostupňové rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelným. Prvostupňové rozhodnutí totiž obsahuje řádné odůvodnění ke každému skutku, jímž byl žalobce uznán vinným, přičemž závěry správních orgánů jsou srozumitelně formulovány a logicky odůvodněny. Soud upozorňuje, že zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost dle § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-76). Prvostupňové rozhodnutí není v rozporu s konstantní judikaturou, podle které musí být z odůvodnění seznatelné, proč

správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (srov. např. rozsudky NSS č. j. 9 As 66/2009-46, 7 Afs 1/2010-53 a 9 As 71/2008-109). Soud připomíná, že dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 150/2018–36, či nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08 platí, že správní orgány nemají povinnost detailně vypořádávat každou dílčí námitku či tvrzení, resp. nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí.

47. Žalobce rovněž namítal nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný nijak nereflektoval nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí, pouze nekriticky podržel nepodložené závěry uvedené v prvostupňovém rozhodnutí a zcela rezignoval na přezkum. Soud zdůrazňuje, že jde opět o ryze obecným způsobem uplatněnou námitku, proto soud toliko uvádí, že rozhodnutí prvostupňového i druhostupňového správního orgánu ve správním řízení tvoří jeden celek. S ohledem na již výše citovanou ustálenou judikaturu soud dospěl k závěru, že obě rozhodnutí správních orgánů v dané věci jsou přezkoumatelná, neboť mají základní zákonné náležitosti, přičemž z žalobou napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný rozhodnutí prvostupňového správního orgánu přezkoumal z hlediska uplatněných odvolacích námitek, jimiž se konkrétně zabýval a vypořádával je na stranách 3 až 11 odůvodnění rozhodnutí. Ke konkrétní výtce žalobce, že žalobou napadené rozhodnutí není opatřeno datem jeho vyhotovení, a nesplňuje tak základní náležitosti správního rozhodnutí uvedené v § 69 odst. 1 správního řádu, soud upozorňuje, že napadené rozhodnutí je opatřeno zaručeným elektronickým podpisem, jehož součástí je i datum jeho vyhotovení. Jak již konstatováno shora odůvodnění rozhodnutí pak reaguje na v odvolání uplatněné námitky, obsahuje právní závěry a odpovídá znění výroku; nejedná se tak o důvodnou výtku. Pro úplnost soud uvádí, že se nejedná ani o nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75), která by byla založena na nedostatku důvodů skutkových, resp. vadách skutkového zjištění, o které správní orgán opřel své rozhodovací důvody. Konkrétně formulovanou žalobní námitkou ohledně povinnosti zjistit a posoudit všechny rozhodné okolnosti a skutkový stav věci bez důvodných pochybností se soud bude zabývat dále v rozsudku v rámci posouzení žalobního bodu k neúplnému a nedostatečnému zjištění skutkového stavu.
48. V rámci žalobního bodu III. B, žalobce sice namítal nepřezkoumatelnost žalobou napadeného rozhodnutí, své námitky ovšem faktický mířil proti právnímu posouzení sebe jako povinné osoby dle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona. Podle názoru žalobce, vzhledem ke znění § 54 odst. 1 AML zákona a definici povinné osoby podle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona ve znění před 1. 1. 2021, jakož i ke znění IV. AML-směrnice, která do této skupiny povinných osob zařazuje pouze zprostředkovatele obchodu s nemovitostmi, právní doktrína a výkladová praxe samotného Úřadu se vždy (přínejmenším dle právního stavu před 1. 1. 2021, tedy v předmětném období) shodovaly v tom, že subjekty provádějící developerskou činnost nejsou povinnými osobami ve smyslu AML zákona, a tak ani nespádají pod působnost a věcnou příslušnost FAÚ. Žalobce u této námitky odkázal na komentářovou literaturu.
49. Dle názoru soudu zejména ve vztahu k prodeji nemovitostí, který žalobce v době rozhodné uskutečňoval, a to na základě živnostenského oprávnění – Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí (resp. Nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí zahájené dne 3. 3. 2020 dle výpisu z Živnostenského rejstříku), jehož obsahovou náplní byl mimo jiné i prodej nemovitostí, spadá žalobce pod definici povinné osoby dle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona ve spojení s § 54 odst. 1 AML zákona. Soud z obchodního rejstříku, vedeného Městským soudem v Praze oddíl B, vložka 10448 ověřil, že žalobce byl držitelem živnostenského oprávnění k předmětu podnikání Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, a to mj. k oboru činnosti Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí (od 25. 11. 2009 do 2. 3. 2020). Soud shodně se

žalovaným (viz strany 4 až 5 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí) akcentuje, že v příloze 4 bod 58 nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění rozhodném (dále jen „nařízení vlády č. 278/2008 Sb.“), byla žalobcem (původně) zaregistrovaná živnost - Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí, definována jako činnost mimo jiné spočívající v nákupu nemovitostí za účelem jejich dalšího prodeje, prodej nemovitostí, zprostředkování nákupu, prodeje a pronájmu nemovitosti. Přičemž žalobcem od 3. 3. 2020 (v důsledku nařízení vlády č. 208/2021 Sb., změny nařízení o jednotlivých obsahových náplních) zaregistrovaná živnost - Nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí, je v bodě 58 přílohy 4 nařízení vlády č. 278/2008 Sb., definována co do činností spočívající v nákupu, prodeji a zprostředkování prodeje nemovitostí zcela shodně. Žalobce tak je dle názoru soudu osobou oprávněnou k prodeji nemovitostí dle živnostenského zákona, což ho činí *osobou oprávněnou k obchodování s nemovitostmi* ve smyslu AML zákona. Tvrzení žalobce, že: „*takové oprávnění nejenže neměl (má v rámci volné živnosti zapsán obor činnosti „Nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí“ teprve od 3. 3. 2020, tedy od pozdějšího data, než jakého je nejpozdější vyjádřený skutek), ale především tuto činnost reálně nevykonával, když neprodával nemovitosti koupené za účelem jejich prodeje.*“, považuje soud za ryze účelové. Soud zdůrazňuje, že žalobce je shledán vinným nikoliv ve vztahu k nákupu nemovitostí, ať už za účelem jejich dalšího prodeje (což dle svého tvrzení žalobce nikdy neprováděl), nebo za účelem výstavby, nýbrž ve vztahu k prodeji nemovitostí. Co se týče argumentace žalobce, kterou uvedl ve své replice ze dne 3. 12. 2021, že: „*i kdyby jakákoli osoba, včetně žalobce, disponovala živnostenským oprávněním zahrnujícím v rámci oblašovací volné živnosti obor činnosti opravňující k realitní činnosti, tj. k obchodování s nemovitostmi, ale prokazatelně tuto činnost nevykonávala (v případě žalobce vždy šlo pouze o developerskou činnost a prodej bytových jednotek, jejichž vznik zajistil sám žalobce výstavbou), taková osoba nemůže být považována za povinnou osobu dle AML zákona.*“ konstatuje soud, že z textu ustanovení § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona v rozhodném znění nevyplývá, že se musí jednat o prodej nemovitostí, nakoupených od třetí osoby za účelem jejich dalšího prodeje čili o případ „*přeprdeje*“. Znění § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona má dvě části hypotézy, jednak ve znění „*osoba oprávněná k obchodování s nemovitostmi*“, kam dle názoru soudu lze podřadit oprávnění k prodeji bytů v originárním vlastnictví nebo nakoupených za účelem dalšího prodeje, a druhou část ve znění „*ke zprostředkování obchodu s nimi*“, kam lze zařadit i realitní zprostředkovatele. Žalobce měl oprávnění k prodeji nemovitostí (je irelevantní, že se v dané věci jednalo o originární vlastnictví), kdyby oprávnění neměl, nemohl by nemovitosti ani prodávat. Pokud žalobce tvrdí, že realitní činnost (která zahrnuje prodej nemovitostí) reálně nevykonával, i když ji měl zapsanou, není pak soudu jasné, na základě jakého oprávnění jím postavené nemovitosti (bytové jednotky) klientům prodával. Žalovaný příhodně v žalobou napadeném rozhodnutí poukázal na to, že žalobce měl v registru ekonomických subjektů ARES zapsány tyto činnosti: 461 Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení; 6820 Pronájem a správa vlastních nebo pronajatých nemovitostí; 68310 Zprostředkovatelská činnost realitních agentur; 731 Reklamní činnost; 821 Administrativní a kancelářské činnosti. Naopak žalobce neměl zapsané činnosti zařazené v sekci F – Stavebnictví, které v oddílu 41 zahrnují developerskou činnost v oblasti bytových a nebytových projektů, a to formou zajištění finančních, technických a hmotných zdrojů.

50. Soud navíc přisvědčuje argumentaci žalované, že žalobce sám sebe za osobu povinnou ve smyslu AML zákona považoval, když v dokumentu Vyjádření k žádosti o poskytnutí dokladů a informací ze dne 5. 11. 2020 uvedl: „*[s]polečnost jakožto povinná osoba podle zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AML zákon“)* v rámci předmětu svého podnikání provádí prodej bytových a případně i souvisejících nebytových jednotek ve svém vlastnictví...“). Co se týče žalobcem citované literatury a odvolávání se na znění IV. AML směrnici, konstatuje soud následující. Zákon AML upravuje v návaznosti na právo Evropské unie opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a práva a povinnosti osob při uplatňování těchto opatření. Účelem zákona je „*zabránění zneužívání finančního systému k legalizaci výnosů z trestné činnosti a k financování terorismu a vytvoření podmínek pro odhalování takového jednání*“ (§ 1 zákona AML). AML směrnice ve svém čl. 4 umožňuje členským státům rozšířit působnost směrnice na další profese nebo kategorie podniků než uvedené v čl. 2 odst. 1 AML směrnice:

„Členské státy v souladu s přístupem založeným na posouzení rizik zajistí, aby oblast působnosti této směrnice byla zcela nebo částečně rozšířena na profese a kategorie podniků jiné než povinné osoby uvedené v čl. 2 odst. 1, které provádějí činnosti, u nichž je zvláště pravděpodobné, že budou využity ke praní peněz nebo financování terorismu.“ Český zákonodárce tohoto článku využil, když nepřevzal doslovné znění čl. 2 odst. 1 písm. d) AML směrnice, jenž se vztahuje na *realitní makléře*, ale rozšířil působnost AML zákona na „*osoby oprávněné k obchodování s nemovitostmi*“, přičemž realitního makléře české znění AML zákona v rozhodném znění zmiňuje ve druhé části věty „*nebo ke zprostředkování obchodů s nimi*“.

51. Žalobce se dále odvolával na výkladovou praxi samotného FAÚ, kdy FAÚ ani žalovaný doposud nevedly žádné správní řízení v kontextu AML problematiky s developerem, a v této souvislosti namítal porušení zásady legitimního očekávání. Soud předně zdůrazňuje, že zásada legitimního očekávání v sobě zakotvuje potřebu zajištění požadavku na právní jistotu, tj. aby správní orgány rozhodovaly vždy předvídatelně, a rovněž tak aby svými rozhodnutími nečinily nedůvodné rozdíly v jednotlivých skutkově stejných kauzách. Jak žalobce, tak žalovaný u této námitky správně odkázaly na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006–132: „*Správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxí je správní orgán vázán. Lze ji změnit, pokud je změna činěná do budoucna, dotčené subjekty mají možnost se s ní seznámit a je rádne odůvodněna závažnými okolnostmi.*“ Soud rovněž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2023, č. j. 5 Afs 3/2012 – 131, v němž Nejvyšší správní soud pregnantně a vyčerpávajícím způsobem konstatoval, že: „*[a]plikovatelnost zásady ochrany legitimního očekávání je omezena také tím, že nesmí jít o „nezákonné“ legitimní očekávání. Pokud by v jednom případě stěžovatel nebyl v rozporu se zákonem za své delikt ní jednání sankcionován, pak takový postup žalovaného nezakládá legitimní očekávání stěžovatele, že v jiných případech nemůže být v souladu se zákonem postižen (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2009, č. j. 4 As 58/2008 - 97). ... [31] Z pohledu unijního práva považuje zdejší soud za vhodné poukázat taktéž na rozhodnutí Tribunálu ze dne 18. 6. 2010, Lucembursko v. Komise, T-549/08, Recueil, s. II-2477, body 71-78, které se sice věcně týkalo jiné právní oblasti (pozastavení průběžných plateb z Evropského sociálního fondu), nicméně s ohledem na obecnost tam učiněných závěrů, jsou vývody Tribunálu vyplývající z tohoto rozsudku použitelné i na právě probíhající řízení: „V souladu s ustálenou judikaturou předpokládá právo dovolávat se legitimního očekávání současné splnění tří podmínek. Zaprvé musela být zúčastněné osobě veřejnou správou poskytnuta konkrétní, nepodmíněná a shodující se ujištění z oprávněných a spolehlivých zdrojů. Zadruhé musí být tato ujištění takové povahy, že jsou schopna vyvolat legitimní očekávání u toho, komu jsou určena. Zatřetí musí být poskytnutá ujištění v souladu s platnými normami [...] V tomto ohledu z ustálené judikatury vyplývá, že porušení zásady ochrany legitimního očekávání nemůže uplatňovat osoba, která se dopustila zjevného porušení platné právní úpravy [...] V judikatuře tak již bylo upřesněno, že zásada ochrany legitimního očekávání nemůže bránit pozastavení pomoci Společenství, jestliže podmínky stanovené pro poskytnutí uvedené pomoci nebyly zjevně splněny [...] Případná existence nesrovnalostí, které nebyly předtím sledované nebo odbalené, nemůže v žádném případě vyvolat legitimní očekávání (viz v tomto smyslu a obdobně rozsudek Soudního dvora ze dne 16. října 2003, Irsko v. Komise, C-339/00, Recueil, s. I-11757, bod 81).“ [32] Uvedená kombinace faktorů vede Nejvyšší správní soud ke závěru, že v případě stěžovatele převažuje zájem na dosažení objektivní legality před zájmem na ochraně jeho právní pozice. Jeho očekávání, že za ujednání omezující či zakazující export jim dodávaného zboží nebude nijak sankcionován, nebylo v rozhodné době natolik silně opřeno o legitimní důvody, aby mu musel ustoupit požadavek legality při výkonu veřejné správy. Naopak, v situaci, kdy by bylo porušení relevantních právních předpisů ze strany stěžovatele zcela zřejmé, nelze o vzniku legitimního očekávání vůbec uvažovat. Přijetí argumentace stěžovatele by znamenalo, že by pachatel jakéhokoliv správního deliktu nebo přestupku, který za své protiprávní jednání nebyl postižen, vzniklo legitimní očekávání, které by muselo být zohledňováno při posuzování míry zavinění a stanovení sankce. Vytýkaná údajná nečinnost žalovaného v jednotlivém případě proto nemohla a ani nezavázala žalovaného z hlediska jeho budoucího rozhodování. Situace by byla odlišná, kdyby žalovaný dříve vedl se stěžovatelem správní řízení v souvislosti s předmětnými dohodami a shledal by, že nedošlo k porušení zákona. Pak by totiž žalovaný musel při trestání stěžovatele náležitě odůvodnit, proč se odchýlil od svého dřívějšího hodnocení. Tato hypotetická situace však v posuzované věci nenastala (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2010, č. j. 8 As 67/2009 - 66).“*

52. Mezi účastníky je nesporné, že správní orgány do vydání žalobou napadeného rozhodnutí nezhájily vůči žalobci ani jinému developerovi správní řízení pro spáchání stejných přestupků; tedy na straně správních orgánů neexistuje žádná předchozí správní praxe, s níž by bylo lze srovnávat postup a rozhodování správních orgánů v nyní posuzované věci. Soud však shodně s výše citovanou judikaturou akcentuje, že zásada legitimního očekávání je zde zásadním způsobem korigována zásadou legality, neboť ani ustálená správní praxe nesmí být v rozporu s účinnou právní úpravou. Na tomto místě soud považuje za potřebné zdůraznit cíl právní úpravy AML zákona, jímž je právě potírání legalizace výnosů z trestné činnosti, jehož si žalobce musel být v rámci své podnikatelské činnosti dobře vědom. Soud proto v dané věci neprokázané očekávání žalobce, že za vytýkané jednání nebude postížen, neboť dosud tak správní orgán nečinil, nepovažuje za legitimní, když jak uvedeno shora ani: „[p]řípadná existence nesrovnalostí, které nebyly předtím sledované nebo odhalené, nemůže v žádném případě vyvolat legitimní očekávání“. Soud totiž nemá za osvědčené tvrzení žalobce, že by FAÚ měl dlouhodobě zastávat právní názor, že developer není povinnou osobou dle § 2 AML zákona; naopak přisvědčuje logickému názoru žalovaného předestřenému na straně 3 žalobou napadeného rozhodnutí, že ani z názorů publikovaných v odborné literatuře a stejně tak ani z osobního a izolovaného názoru Mgr. H. (ředitelky právního odboru FAÚ) prezentovaného na (jednom) semináři, nelze dovozovat existenci ustálené správní praxe. Soud shrnuje, že námitku porušení zásady legitimního očekávání shledal nedůvodnou.
53. Dále námitky žalobce mířily proti úvahám uvedeným v čl. II. žalobou napadeného rozhodnutí, kdy žalovaný podobně jako FAÚ v prvostupňovém rozhodnutí, uvedl, že informace zaznamenané žalobcem v AML záznamech jednotlivých klientů nelze považovat za provedení kontroly klienta ve smyslu § 9 odst. 2 písm. b) a d) AML zákona, a to jak s ohledem na zákonem stanovené povinnosti povinné osoby, tak vzhledem k finanční hodnotě uskutečněných obchodů (v řádech desítek milionů Kč), a také s přihlédnutím, v případě některých klientů, k jejich rizikovitosti. Žalobce byl přesvědčen, že kontrolu klientů dle AML zákona v každém z případů provedl, jelikož o provedení kontroly každého klienta sepsal AML záznam, který obsahuje i relevantní výpisy z dokumentů předložených ze strany klientů žalobce, včetně závěru přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků a uvedení skutečného majitele i jeho totožnosti. Konkrétně tuto námitku žalobce rozvedl na příkladu svého klienta společnosti Z6B s.r.o., kdy žalobce tvrdil, že správně a úplně zjistil skutečného majitele společnosti Z6B s.r.o., potažmo jejího jediného společníka, společnost Tubionn a.s. Soud na tomto místě odkazuje na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, ze kterého vyplývá, proč FAÚ považoval zjištění skutečného vlastníka společnosti Z6B s.r.o. dle § 9 odst. 2 písm. b) AML zákona za nedostatečné: „*obviněná společnost se spokojila při určování skutečného majitele (konkrétní fyzické osoby), pouze s tvrzením uvedeným v Prohlášení konečného vlastníka – fyzické osoby o konečném vlastnictví ze dne 19. 7. 2019 paní M. M. (jednatelka společnosti Z6B s.r.o.), které bylo FAÚ předloženo v rámci kontroly, neboť z žádných informací a dokladů nebylo potvrzeno, že by pan M. byl skutečným majitelem společnosti Z6B... Správní orgán dále konstatuje, že při obchodu uvedeném ve výrokové části I. písm. b) bod i. tohoto rozhodnutí (obchod se společností VT16B ze dne 10. 1. 2018) se dne 16. 12. 2017 za skutečného vlastníka společnosti VT16B, resp. společnosti Tubionn, která je jejím 100% vlastníkem prohlásil pan Ch., přičemž dne 19. 7. 2019 prohlásila paní M. za skutečného vlastníka společnosti Z6B, resp. společnosti Tubionn, která je jejím 100% vlastníkem, pana M. Ve sbírce listin obchodního rejstříku společnosti Tubionn však nejsou zveřejněny žádné dokumenty o změně vlastnictví společnosti Tubionn“. Ve vztahu k porušení povinnosti přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků ve smyslu § 9 odst. 2 písm. d) AML zákona, FAÚ konstatoval následující: „*Vzhledem k finanční hodnotě uskutečněného obchodu (16 843 372 Kč), k vyšší základního kapitálu společnosti Z6B (1 000 Kč), k datu vzniku společnosti (ani ne měsíc před realizací obchodu) a k tvrzení, že prostředky na uskutečnění obchodu má společnost Z6B, cit.: „Z vlastních zdrojů majetkové skupiny společnosti – podnikání v oblasti nemovitostí, skladovacích prostor“, si měla obviněná společnost zjistit více informací, které měla následně náležitě vyhodnotit. Obviněná společnost mohla a měla pravdivost tvrzení uvedeného společnosti Z6B v bodu 8.2 AML záznamu ověřit např. z informací z účetnictví společnosti Tubionn, z výpisu z bankovního účtu, popř. z dalších dokumentů (smlouvy o poskytnutí úvěru či půjčky apod.), přičemž tyto dokumenty měla následně uchovat ve smyslu § 16 AML zákona.“* Na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí navázal*

žalovaný při vypořádávání námitek žalobce a na str. 5 napadeného rozhodnutí konstatoval, že: „žalobce doložil pouze písemnou poznámku (uvedenou v AML záznamu) o postupu zjišťování skutečného majitele, ze které však nevyplynulo, že by ve vztahu ke skutečnému majiteli byly zjišťovány další informace... Zaznamenáním údajů o skutečném majiteli z čestného prohlášení do AML záznamu není bez dalšího osoba skutečného majitele zjištěna, v tomto případě žalobce nedokumentoval celý proces zjišťování vlastnické a řídicí struktury klienta a jeho skutečného majitele, vybrš pouze výsledek, a to na základě čestného prohlášení.“ S ohledem na výše uvedené soud vyhodnotil tyto logicky a podrobně popsané závěry správních orgánů, jež na sebe vzájemně navazovaly, jako správné, logické a souladné jak se zákonem, tak s obsahem správního spisu, proto soud shledává námitku nepřezkoumatelnosti obou rozhodnutí, stejně jako námitku týkající se nepodložených či přímo fabulovaných úvah FAÚ a žalovaného, za zcela nedůvodné.

54. Co se týče samotného právního posouzení povinnosti žalobce zjistit skutečného majitele dle § 9 odst. 2 písm. b) AML zákona, a toho, zda žalobce tuto povinnost splnil tím, že předložil AML záznamy, ve kterých byl uveden skutečný majitel a jeho totožnost na základě čestného prohlášení, soud poukazuje na to, že pojmem „skutečný vlastník“ a povinnosti zjistit skutečného vlastníka či majitele se Městský soud zabýval ve svém rozhodnutí ze dne 24. 8. 2016, č. j. 3 Af 50/2014-61, ve kterém konstatoval: „Ačkoliv z § 9 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 4 odst. 4 písm. a) zákona č. 253/2008 Sb. může být předmětem sporu, které všechny osoby zahrnuje pojem skutečný vlastník, zda má povinná osoba povinnost jeho zjišťování, nebo zjištění, a za jakých podmínek, v kontextu čl. 3 odst. 6 písm. a) a čl. 8 odst. 1 písm. b) směrnice 2005/60/ES je obsah pojmu skutečný vlastník a rozsah povinností povinné osoby zřejmý. Soud navzdory názoru žalobce i žalovaného uvádí, že skutečného vlastníka nelze v žádném případě samo o sobě ztotožňovat s osobou statutárního orgánu, ředitele či jiného nejvyššího vedoucího. Z čl. 3 odst. 6 písm. a) směrnice 2005/60/ES, který je rozhodný pro výklad § 4 odst. 4 zákona č. 253/2008 Sb., vyplývá, že skutečný vlastník je osoba, která **v konečném důsledku** vlastní nebo ovládá klienta, nebo fyzická osoba, pro kterou se provádí transakce nebo vykonává činnost. Jedná se tedy o fyzickou osobu na samém konci možného řetězce vlastnických vztahů, protože právě ona **v konečném důsledku** ovládá fakticky celý řetězec.“ Ve světlé citovaného rozsudku, který soud shledal za příležitým i na danou věc a smyslu a účelu AML zákona, soud konstatuje, že pokud se žalobce spokojil toliko s čestným prohlášením statutárního orgánu společnosti (v případě společnosti Z6B s čestným prohlášením jednatelky M. M., že skutečným majitelem je pan M.), přičemž z žádných nezávislých zdrojů či dokladů tato skutečnost nebyla potvrzena, má soud za to, že žalobce nezjistil fyzickou osobu na samém konci řetězce vlastnických vztahů a tudíž nezjistil skutečného majitele ve smyslu § 9 odst. 2 písm. b) AML zákona. Pokud žalobce bez dalšího akceptoval toliko čestné prohlášení statutárního orgánu, že skutečným majitelem je fyzická osoba vykonávající funkci statutárního orgánu či bez dalšího jiná fyzická osoba uvedená v čestném prohlášení statutárního orgánu, je takové zjištění nedostatečné pro splnění povinnosti dle § 9 odst. 2 písm. b) AML zákona. Stejně nedostatečného výsledku kontroly klienta by bylo dosaženo, pokud by žalobce bez dalšího akceptoval jako jeho skutečného majitele osobu statutárního orgánu. Soud se ztotožňuje i se závěrem uvedeným ve shora citovaném rozsudku, že právní konstrukce právnických osob je sama o sobě náchylná ke zneužívání prostřednictvím nastrčených osob, které například páchají za právnickou osobu ve prospěch skutečného pachatele – zosnovatele protiprávního jednání – trestnou činnost (tzv. bílí koně). Pokud by výklad povinnosti dané § 9 odst. 2 písm. b) AML zákona umožňoval za určitých okolností zjišťovat toliko osobu vykonávající nejvyšší vedoucí funkci, byl by tím popřen smysl opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Soud na tomto místě odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 8. 2016, č. j. 3 Af 50/2014-61, kde soud uvedl následující: „Nejvyšším vedoucím právnické osoby totiž může být v praxi kdokoli, aniž by měl v konečném důsledku vliv na činnost právnické osoby či ji vlastnil... Pokud se nepodaří skutečného vlastníka zjistit, nemůže to být důvod pro snížení kontrolního standardu, tedy například prostřednictvím hledání nejvyšší vedoucí osoby klienta, ale tato skutečnost zakládá ve smyslu čl. 9 odst. 5 směrnice 2005/60/ES a § 15 zákona č. 253/2008 Sb. následek ve formě neuskutečnění obchodu či jeho obhlášení příslušné instituci.“ Soud pro úplnost konstatuje, že u všech skutků vytýkaných žalobci, byly FAÚ shledány pochybnosti o pravdivosti či věrohodnosti skutečností obsažených v čestných prohlášeních (kdy FAÚ z veřejných registrů ověřil, že skutečnosti obsažené v čestných

prohlášení neodpovídají skutečností zaznamenaným ve veřejných rejstřících), či ve vztahu k porušení povinnosti přezkoumávat zdroje peněžních prostředků, bylo shledáno, že majetkové poměry společnosti (klienta žalobce) neodpovídají prostředkům, s nimiž společnost při uskutečňování obchodu nakládala. Soud pro stručnost odkazuje na podrobné odůvodnění této námitky zejména na argumentaci prvostupňového správního orgánu ve svém rozhodnutí.

K neúplnému a nedostatečnému zjištění skutkového stavu

55. V dalším žalobním bodě žalobce namítal, že byl zcela nedostatečně zjištěn skutkový stav věci, ze kterého nekriticky vycházel jak FAÚ v prvostupňovém rozhodnutí, tak i žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí. U této námitky žalobce opakovaně uvedl, že na důkaz splnění svých povinností podle AML zákona v rozhodném znění předložil AML záznamy o provedení identifikace a kontroly klientů, jakož i další doklady a informace v souladu se žádostmi FAÚ v roli kontrolujícího. FAÚ i žalovaný však žalobci vytýkaly nedoložení dalších dokladů, k jejichž pořizování nebo archivaci žalobce není povinen. Žalobce uvedl, že není povinen vyvracet spekulativní obvinění správního úřadu stojící na nesprávných úsudcích a subjektivních hodnoceních nepodložených legislativou ani důkazním materiálem, natožpak je vyvracet listinami požadovanými nad rámec jeho zákonných povinností. Naopak, správní orgán je povinen dokázat, že žalobce nepostupoval v souladu se zákony, resp. nad rámec důvodných pochybností vyvrátit skutková tvrzení žalobce a předložené doklady, na což FAÚ i žalovaný ve svých rozhodnutích zcela rezignovali.
56. Soud jednak upozorňuje, že námitka byla uplatněna v obecné rovině, proto soud rovněž v obecné rovině konstatuje, že AML zákon v § 16 odst. 1 ukládá povinné osobě uchovávat po dobu 10 let od uskutečnění obchodu nebo od ukončení obchodního vztahu s klientem – informace a kopie dokumentů získané v rámci kontroly klienta podle § 9 AML zákona. Jak bylo uvedeno výše, soud se ztotožnil s názorem FAÚ a žalovaného, že žalobce ve vytýkaných případech nezjistil skutečného majitele dle § 9 odst. 2 písm. b) AML zákona, resp. zjištění žalobce ohledně skutečných majitelů klientů předložených na AML záznamech a v čestných prohlášeních shledal za nedostatečnou dle smyslu a účelu AML zákona. Ve vztahu k porušení povinnosti žalobce přezkoumávat zdroje peněžních prostředků dle § 9 odst. 2 písm. d) AML zákona, FAÚ uvedl, že v AML záznamu bylo žalobcem uvedeno konstatování o zdrojích peněžních prostředků, aniž by ovšem žalobce poskytl doklady či informace prokazující hodnověrnost tohoto tvrzení, či alespoň v AML záznamu uvedl, na základě jakých konkrétních informací či dokumentů při přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků postupoval. FAÚ tak skutkový stav, na jehož základě rozhodl, založil na zjištěních vyplývajících z podkladů poskytnutých žalobcem (zejména z AML záznamů, čestných prohlášení statutárních orgánů klientů žalobce), přičemž ve vztahu k přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků, bylo FAÚ konstatováno, že doklady prokazující hodnověrnost tvrzení v AML záznamech předloženy nebyly. Soud má za to, že žalovaná postupovala v souladu se zásadou materiální pravdy ve smyslu § 3 správního řádu a volného hodnocení důkazů dle § 50 odst. 4 správního řádu, kdy správní orgán hodnotí podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Soud uzavírá, že prvostupňový orgán i žalovaný dostatečným způsobem zjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a na základě takto zjištěného skutkového stavu dospěly k závěru, že byl spáchán přestupek neplnění povinnosti při identifikaci a kontrole klienta podle § 44 odst. 1 písm. b) AML zákona.
57. Námitku žalobce, že FAÚ a žalovaný opakovaně vyčítají žalobci, že si nepořídil originály či kopie dalších listin k uvedeným činnostem nebo že si je neuchovává, tyto povinnosti však dle žalobce nevyplývají z AML zákona v rozhodném znění ani z jiného právního předpisu a jsou vyžadovány v rozporu s ústavní zásadou legality, shledal soud vzhledem k výše uvedenému rovněž nedůvodnou.

K podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem

Shodu s prvopisem provedla: Sylvie Kosková.

58. V rámci žalobního bodu k porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, žalobce namítal, že jak FAÚ, tak i žalovaný v rozporu s § 50 odst. 3 správního řádu nezjistili všechny rozhodné okolnosti pro prvostupňové rozhodnutí a žalobou napadené rozhodnutí. Žalobce uvedl, že FAÚ měl pochybnosti o údajné nedostatečnosti odstranit opatřením dalších podkladů, a to i ve prospěch žalobce, k čemuž stačilo pouze požádat žalobce o další podklady, informace či podrobnější popis procesů. Soud konstatuje, že dle § 50 odst. 3 správního řádu je správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, a i bez návrhu je povinen zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obviněného. Žalobce ani ve svých námitkách k Protokolu o kontrole, ani v odvolání, ani v žalobě neuvedl jaké konkrétně další podklady či důkazy bylo potřeba provést pro odstranění důvodných pochybností o skutkových zjištěních, správní orgány přitom o zjištěném skutkovém stavu pochybnosti neměly. Správní orgány tak ani nemohly odůvodnit, proč nabízené důkazy neprovedly, když žalobce žádné konkrétní důkazy k provedení nenavrhl (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68: „*Uvede-li obviněný v řízení tvrzení ke skutkovým okolnostem případu a navrhne k jejich prokázání důkazy, je správní orgán povinen se řádně vypořádat jak s těmito tvrzeními, tak i s nabízenými důkazy. To samozřejmě neznamená, že musí všechna tvrzení prověřit a nabízené důkazy provést. Pokud to však neučiní, musí svůj závěr přezkoumatelným způsobem vysvětlit. V řízení o přestupku přece postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu)*“).
59. Dále žalobce zopakoval námitku, že FAÚ přistoupil ke správnímu trestání, aniž by se jakkoli vypořádal se základní otázkou, a to jestli žalobce vzhledem k povaze jeho podnikatelské činnosti vůbec spadá pod definici povinné osoby dle AML zákona, a tudíž i celkově pod působnost AML zákona a pravomoc FAÚ vést přestupkové řízení. Soud tuto námitku žalobce vypořádal výše, přičemž konstatoval, že ve vztahu k prodeji nemovitosti žalobce je povinnou osobou dle § 2 odst. 1 písm. d) AML zákona ve spojení s § 54 odst. 1 AML zákona.
60. K námitce o nedostatečném zjištění skutkového stavu v rozporu s § 3 správního řádu, se soud rovněž vyjádřil již výše v rozsudku. Dále žalobce zopakoval, že svá tvrzení doložil dostatečnými důkazy (AML záznamy a dalšími dokumenty poskytnutými FAÚ) a nemůže být nucen svá tvrzení dokládat dalšími listinami, jejichž pořízení mu zákon neukládá, FAÚ a žalovaný se přitom snaží v rozporu se zákonem přenést důkazní povinnost na žalobce, což popírá princip legality a princip presumpce nevinny. Jak soud již uvedl výše, FAÚ skutkový stav, na jehož základě rozhodl, založil na zjištěních z podkladů poskytnutých žalobcem, přitom o zjištěném skutkovém stavu neměl pochybnosti. Žalobce měl možnost se ke zjištěním uvedeným v Protokolu o kontrole vyjádřit, což žalobce učinil ve svých námitkách a druhém vyjádření, ke svým tvrzením ovšem neuvedl žádné konkrétní důkazy, na základě kterých by správní orgány byly povinny vést další šetření. Soud má proto v projednávané věci za to, že správní orgány své povinnosti dostály a neshledal proto důvodnou námitku přenesení důkazní povinnosti na žalobce, ani porušení principu legality a presumpce nevinny.
61. K související námitce, že ustanoveními AML zákona v rozhodném znění nebyla stanovena povinnost pořizovat kopie nebo výpisy z předložených dokladů, a trestání žalobce za porušení povinnosti, která není stanovená zákonem, porušuje zásadu „*nullum crimen sine lege scripta, stricta et certa*“ a zásadu „*in dubio pro reo (mitius)*“. Soud k této námitce žalobce konstatuje, že AML zákon v § 16 odst. 1 ukládá povinné osobě uchovávat po dobu 10 let od uskutečnění obchodu nebo od ukončení obchodního vztahu s klientem – informace a kopie dokumentů získané v rámci kontroly klienta podle § 9 AML zákona. Přičemž žalobce byl potrestán za neplnění povinnosti při identifikaci a kontrole klienta podle § 44 odst. 1 písm. b) AML zákona, kterého se dopustil tím, že porušil povinnost přezkoumávat zdroje peněžních prostředků dle § 9 odst. 2 písm. d) AML zákona, a porušil povinnost zjišťování vlastnické a řídicí struktury klienta a jeho skutečného majitele dle § 9 odst. 2 písm. b) AML zákona. Námitka žalobce, že je trestán za porušení povinnosti pořizovat

kopie nebo výpisy z předložených dokladů, stejně jako námitka porušení zásady „*nullum crimen sine lege scripta, stricta et certa*“ a zásady „*in dubio pro reo (mitius)*“ je nedůvodná.

62. Soud nad rámec uvedeného dodává, že podle ustálené judikatury jak správních soudů, tak Ústavního soudu, povinnost řádného odůvodnění rozhodnutí nelze mechanicky ztotožňovat s povinností poskytnout podrobnou odpověď na každý jednotlivý v žalobě uplatněný argument. Podstatné je posouzení jádra případu a poskytnout odpověď na základní námitky, které v sobě mohou v některých případech konzumovat i odpověď na námitky dílčí a související (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 As 79/2012-54, ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 182/2012-58, ze dne 19. 2. 2014 č. j. 1 Afs 88/2013-66). Dle Ústavního soudu „*není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ [nález sp. zn. III. ÚS 989/08 ze dne 12. 2. 2009 (N 26/52 SbNU 247)]. Městský soud ve světle citované judikatury v dané věci postupoval, neboť vypořádal podstatu žalobních námitek a nestíhá jej tudíž povinnost reagovat i na všechny další dílčí námitky vznesené žalobcem.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

63. Lze tak uzavřít, že žaloba je nedůvodná, jelikož napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a judikaturou soudů, soud ve správním řízení neshledal ani procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí, proto soud nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
64. Výroky o nákladech řízení pod body II., III. rozhodnutí jsou odůvodněny § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci samé úspěšný a úspěšnému žalovanému prokazatelné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevznikly. Proto bylo rozhodnuto tak, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal dle § 60 odst. 7 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem provedla: Sylvie Kosková.

Praha 25. října 2023

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu